

Til: Styret

Dato: 09.06.2015

Saksnr.: 2015/2353 MAALFRIH

D-sak 42 – Åpen forskning

Bakgrunn

Både EU og Forskningsrådet har nå klare krav, råd og anbefalinger til at forskningsresultater skal være fritt og åpent tilgjengelig for alle. Dette har vært gjeldende for publikasjoner i noen år allerede, men det har kommet ytterligere presiseringer de senere årene. UiO har et system på plass for tilgjengeliggjøring av publikasjoner (DUO), og alle forskere er pålagt å egenarkivere sine publikasjoner der. Et raskt søk i DUO viser imidlertid at få av IMVs forskere gjør dette.

En ny utvikling fra EU og Forskningsrådet er at forskningsdata nå også skal være fritt og åpent tilgjengelig, og det forventes at alle nye forskningssøknader må redegjøre for hvordan forskningsdata skal håndteres. Data defineres i disse sammenhengene ikke veldig presist, men snarere for å referere til materiell som benyttes frem mot en publikasjon. Ved IMV kan dette typisk være noter, notater fra feltarbeid, transkripsjoner av intervjuer, lyd/videopptak og bevegelsessensordata. Selv om enkeltforskere ved IMV har mye erfaring med samling og håndtering av slike data, har vi som institutt relativt liten kunnskap og erfaring.

IMVs rolle

For å være forberedt på de nye retningslinjene og systemene som kommer, bør vi allerede nå begynne en diskusjon internt om hvordan vi tenker om "åpen forskning" ved IMV. Her dreier det seg om både å utvikle en intern forståelse av de sentrale begrepene (som data), klargjøre en fagpolitisk linje vi ønsker å følge, samt utarbeide noen konkrete retningslinjer for hva vi ønsker å gjøre i tiden fremover. I det følgende presenteres noen forslag til anbefalinger som kan danne utgangspunkt for styrets diskusjon.

Forslag til anbefalinger

Ph.d.-avhandlinger:

- Alle nye ph.d.-avhandlinger skal leveres i DUO når de leveres til trykking. Avhandlingene kan evt. klausuleres i ett år, hvis det foreligger konkrete planer om publisering, men skal deretter slippes fri på samme måte som alle masteroppgavene våre.

- Alle tidligere doktorander kontaktes og anbefales å publisere sine avhandlinger i DUO.

Publikasjoner:

- Alle nye publikasjoner skal leveres i DUO når de registreres i Cristin. Dette må gjøres lovmessig, så i noen tilfeller vil det være aktuelt med karantene for å møte forlagets krav, eller at man legger ut siste fagfelleverderte versjon. Fordelen er at de DUO-ansvarlige ved UB gjør hele denne rettighetsklaringsjobben.
- Forfatterne av alle tidligere IMV-publikasjoner som er registrert i Cristin kontaktes og oppfordres til å laste opp sine manuskripter til DUO (jmf. punktet over).
- Det settes av en egen pott til frikjøp av artikler (OpenAccess), som skal supplere de sentrale midlene til dette formålet.

Forskningsdata:

- Alle nye forskningsdata bør gjøres fritt og åpent tilgjengelig på en hensiktsmessig måte. Dette kan være på prosjektnettsider, eller i ulike nasjonale/internasjonale databaser.
- Det gjøres en opprydding i gamle forskningsdata, i arkivet og hos enkeltforskere. Det som ikke skal lagres slettes, og det som skal lagres gjøres tilgjengelig på en hensiktsmessig måte.
- Det settes av assistentressurser for å bidra med dette rydde- og arkiveringsarbeidet.

Gjennomføring

Arbeidet med å gjøre IMVs forskning åpen må nødvendigvis bli en dugnad. Alle aktive forskere ved instituttet er selv ansvarlig for å tilgjengeliggjøre sin forskning, i form av publikasjoner og data. IMVs forskningsadministrasjon må bygge opp kompetanse på feltet og koordinere arbeidet. Vitenskapelige assistenter bidrar til den konkrete gjennomføringen, særlig i forhold til håndtering av det historiske materialet. Ansvaret for oppfølging ligger hos forskningsleder og ph.d.-leder, med forskningsrådgiver som det operasjonelle kontaktpunktet.

Med hilsen

Alexander Refsum Jensenius
instituttleder

Målfrid Hoaas
administrativ leder

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:

Målfrid Hoaas

+4722844428, malfrid.hoaas@imv.uio.no